

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з навчальної дисципліни „ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ”
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Модуль I. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Розвиток науки. Парадигми і наукові революції.
2. Історичні етапи виникнення і розвитку юридичної науки.
3. Юридична наукова спеціальність.
4. Юридична наука в системі соціально-гуманітарного наукового знання.
5. Юридична наука та юридична практика.
6. Рівні розвинутості систем юридичних наукових знань.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

аксіома, апріорні знання, аргумент, визначення (дефініція), вчення, галузь знань, гіпотеза, демонстрація (ілюстрація), докази, завдання науки, закон, знання, категорії, концепція, мета науки, метод, наука, наукова ідея, наукова проблема, наукові факти, парадигма, поняття, постулат, предмет науки, прикладні наукові дослідження, принцип, спеціалізація, спеціальність, стиль наукового мислення, суб'єкти наукової діяльності, судження, теза, теорія, умовивід, уявлення, фундаментальні наукові дослідження, функції науки, юридична наука (правознавство, юриспруденція), юридична наукова дисципліна.

Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Поняття про науковий напрям і наукову школу.
2. Статус науковця.
3. Університет як суб'єкт наукової діяльності.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

види наукової діяльності, вчений, доктор наук, доктор філософії, дослідницький університет, Міністерство освіти і науки України, наукова діяльність, наукова школа, науковий рівень вищої освіти, наукові працівники, науково-дослідна (науково-технічна) установа, науково-дослідний інститут, науково-педагогічні працівники, Національна академія наук України, Національна академія правових наук України, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

Тема 3. Теоретичні засади наукового дослідження

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Принципи організації наукової праці.

2. Ефективність наукових досліджень.
3. Причини та умови множинності підходів до праворозуміння.
4. Наукові поняття як знаряддя юридичного мислення.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

актуальність дослідження, види праворозуміння, економічна ефективність дослідження, мета наукового дослідження, наукове дослідження, наукове праворозуміння, науковий апарат, науково-технічна ефективність дослідження, новизна дослідження, об'єкт дослідження, повсякденне праворозуміння, правове поняття, правовий концепт, правові категорії, праворозуміння, предмет дослідження, прикладні наукові дослідження, проблема дослідження, професійне праворозуміння, соціальна ефективність дослідження, тема дослідження, тип (стиль) наукового мислення, фундаментальні (теоретичні) наукові дослідження.

Тема 4. Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Поняття наукового факта в правознавстві.
2. Поняття аксіоми у науці.
3. Наукове обґрунтування та наукові пояснення.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

актуальність теми дослідження, завдання наукового дослідження, засоби наукового дослідження, зміст наукової проблеми, мета наукового дослідження, методика наукового дослідження, наукова гіпотеза, наукова ідея, наукова проблема, наукове дослідження, наукове питання, науковий напрямок, обсяг наукової проблеми, предмет наукової проблеми, проблемна ситуація, процедура дослідження, спосіб наукового дослідження, тема наукового дослідження, техніка наукового дослідження.

Тема 5. Науковий стиль мовлення та оформлення наукової роботи

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження.
2. Наукові семінари, конференції, конгреси.
3. Оформлення джерел і літератури в науковому дослідженні (вимоги ДСТУ).

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

авторський аркуш, видання, галузевий юридичний термін, дебати, дисертація, дискусія, диспут, запозичений юридичний термін, загальноюридичний термін, кодифікований термін, колоквіум, конференція, логічність наукової мови, міжгалузевий юридичний термін, навчальний посібник, нарада, наукова доповідь, наукова монографія, наукова публікація,

наукова стаття, наукове видання, науковий журнал, науковий стиль, підручник, полеміка, професіоналізм, реферат, симпозіум, стиль літературної мови, суперечка, тези, тези доповіді, термін, точність наукової мови, юридична термінологія, юридичний термін.

Модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ У СФЕРІ ПРАВА

Тема 6. Інформаційне забезпечення науково-юридичних досліджень

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Електронні ресурси, пошукові системи мережі Інтернет.
2. Бібліографічний пошук у каталогах і картотеках.
3. Робота з періодичними виданнями.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

автоматизовані інформаційно-пошукові системи, адекватність інформації, актуальність інформації, вторинна інформація, джерела науково-технічної інформації, довідково-інформаційний фонд, довідково-пошуковий апарат, збірник, інформаційний продукт, інформаційний ринок, інформаційні видання органів науково-технічної інформації, інформаційні ресурси науково-технічної інформації, інформаційні ресурси спільного користування, інформаційно-пошукова мова, інформаційно-пошуковий апарат бібліотеки, інформація, монографія, навчальна література, наукова інформація, науково-інформаційна діяльність, патентно-ліцензійні видання (патентні бюлетні), первинна інформація, періодичні видання, правильність інформації, релевантність інформації, точність інформації.

Тема 7. Методологія наукових досліджень: загальні положення

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Наукові методи та методи практичної юридичної діяльності.
2. Методологічні принципи.
3. Предметна та цільова обумовленість методів юридичної науки.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

домінуючий світогляд, допустимість наукового методу, доцільність наукового методу, загальнонаукова методологія, засоби наукового дослідження, істинність наукового методу, методика наукового дослідження, методологічні підходи, методологія, методологія наукової діяльності, методологія юридичної науки, належність (відносність) наукового методу, науковий метод, процедура наукового дослідження, спеціально-наукова

методологія, спосіб наукового дослідження, техніка наукового дослідження, тип наукового мислення, філософська методологія.

Тема 8. Методи науково-юридичних досліджень

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Математичний і статистичний методи.
2. Кібернетичний та інші методи технічних наук, що використовуються в юриспруденції.
3. Історико-правовий метод.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

абстрагування, аксіоматичний метод, аналіз, вимірювання, дедукція, діалектика, експеримент, емпіричний опис, загальнонаукова методологія, закони діалектики, закони формальної логіки, ідеалістичний метод, індукція, категорії діалектики, кореляційний аналіз, матеріалістичний метод, метафізика, моделювання, науковий метод, порівняння, принципи діалектики, синтез, системний метод, спеціально-наукова методологія, спеціально-юридичний метод, спостереження, теоретико-юридичний метод, узагальнення, факторний аналіз, філософська методологія, формалізація, формальна логіка, формально-юридичний (формально-догматичний) метод.

Тема 9. Студентське наукове дослідження: організація та виконання

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Дотримання раціонального режиму робочого дня дослідника.
2. Робота дослідника з літературою, нормативними актами та іншими джерелами.
3. Підготовка та оформлення наукової доповіді на студентську наукову конференцію.
4. Правила виступу з доповіддю на студентській науковій конференції.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

науково-дослідна діяльність студентів, курсова робота, дипломна робота, магістерська робота, структура курсової роботи, рецензування курсової роботи, захист курсової роботи.